

Til

hr. Statsminister Viggo Kampmann.

Danske Kvinders Nationalraad tillader sig hermed at henvende sig til regeringen med anmodning om støtte til nedsættelse af et udvalg – evt. under nationalraadets ledelse – med det formål at undersøge, hvad der kan gøres for at befolkningen får forsvarlig oplysning om sexuelle spørgsmål, herunder om forebyggelse, samt om det ansvar, der er forbundet med sexuallivet. Det er nationalraadets opfattelse, at man ved et sådant udvalgsarbejde på bred basis kunne forebygge alvorlige samfundsonder.

Fra mødrehjælpsinstitutionerne er der fremlagt oplysninger og talmateriale, bl. a. i den årsberetning, der dækker institutionernes virksomhed i årene fra 1955–1958, som giver anledning til den alvorligste bekymring. Der henvender sig årligt til institutionerne ca. 6.000 unge kvinder, der er gravide udenfor ægteskab. 3.000 af disse er under 20 år og ikke mindre end 1.350 under 17 år. Institutionernes talmateriale viser, at dette problem ikke ensidigt er begrænset til storby eller by, idet henvendelserne fordeler sig således, at ca. $\frac{1}{3}$ kommer fra hovedstaden, $\frac{1}{3}$ fra byerne og $\frac{1}{3}$ fra rene laddistrikter. Det fremgår endvidere, at antallet af legale aborter er ca. 4.000 årlig, medens antallet af illegale er betydeligt større – efter sagkyndiges skøn omkring 15.000 årlig. Alle de nævnte tal må ses på baggrund af et fødselstal på ca. 70.000 årlig.

Det er såvel nationalraadets som mødrehjælpsens opfattelse, at man ikke passivt år efter år kan registrere disse tilstande og stiltiende se til, at tusinder af kvinder enten selv eller gennem kvaksalvere lader deres svangerskab afbryde med alvorlig risiko for liv og helbred. Man finder det uforsvarligt, at ikke alle bestræbelser sættes ind fra samfundets side for at søge at bøde på de forhold, der er af betydning for problemets om-

fang. Man mener det herunder nødvendigt, at der gennemføres et oplysningsarbejde overfor befolkningen og ønsker at understrege, at der ikke er tale alene om en teknisk oplysning, men i høj grad også om påkaldelse af ansvar. Den nuværende situation er i alt for høj grad præget af fortielse, uklarhed og usikkerhed, og det synes indlysende, at vejledning, oplysning og åbenhed ville kunne bidrage til at forebygge mange ulykker. Det er vort indtryk, at alt for mange unge ikke får tilstrækkelig støtte hverken fra hjem eller fra skole og derfor kommer uforberedte og uvidende ud i tilværelsen og ofte i tidlig alder indlader sig i sexuel forhold, der kan føre til store sociale og personlige katastrofer. Ligeledes mener vi, at man fra alle sider bør samles i bestræbelserne for at udvikle en højere grad af ansvarsbevidsthed end der findes i dag, således at kvinderne ikke kommer til at stå i den situation at vente et uønsket barn. – Dette gælder ikke mindst indenfor ægteskabet.

Den gældende lovgivning skaber mulighed for en ret betydelig udbygning af den oplysnings- og vejledningsvirksomhed, der her på alle områder er tale om, men de eksisterende muligheder udnyttes kun i ringe grad. Vi mener, det skyldes manglende samlet initiativ og manglende samarbejde mellem de forskellige kredse og instanser, der er interesseret i problemet. Egentlige klinikker som forudsat i loven, findes alene i Foreningen for familieplanlægnings klinik, Lygten, København og Klinikken for sexuel og ægteskabelig rådgivning på kommunehospitalet i Århus. Mødrehjælpen giver i ret vid udstrækning vejledning, men kun til egne patienter. En del praktiserende læger har ud fra personlig interesse gjort en indsats, og også indenfor skolen har der været værdifulde bestræbelser, men her som andetsteds spredte og uensartede.

Problemstillingen med hensyn til oplysning og vejledning vil naturligvis være forskelligartet, alt efter som det drejer sig om den ene eller den anden gruppe af befolkningen, om ganske unge, om yngre eller ældre, om gifte eller ugifte, mænd eller kvinder, forældre eller lærere, læger, socialarbejdere etc., og hjem, skole, kirke, mødrehjælp, læger, kvinde- og ungdomsforeninger bør alle inddrages i oplysnings- og vejledningsarbejdet.

Der hersker ingen tvivl om, at meget betydelige dele af befolkningen er klare over problemets omfang og dybt interesseret i, at der gøres en indsats, og i virkeligheden er afventende overfor et samfundsmæssigt initiativ. Disse synspunkter kom stærkt til udtryk ved et møde Danske Kvinders Nationalraad fornylig afholdt i København og er også med stor styrke fremført ved en lang række overordentlig velbesøgte forældremøder rundt om på landets skoler.

Under hensyn til, at der her er tale om et spørgsmål med afgørende indflydelse på folkesundheden samt under hensyn til, at der er tale om et felt, hvor navnlig koordinationen af mange forskellige interesser er nødvendig for problemets løsning, finder Danske Kvinders Nationalraad det påtrængende nødvendigt, at der fra samfundets og regeringens side tages et initiativ i denne retning. Såfremt regeringen måtte finde det betimeligt at udpege medlemmer til et udvalg, repræsenterende de vidt forskellige samfundsinteresser, der er interesserede i dette spørgsmål, vil Danske Kvinders Nationalraad meget gerne påtage sig ledelsen af et sådant udvalgsarbejde, der skulle stræbe mod en koordineret udnyttelse evt. udbygning af de allerede givne muligheder, og som kunne virke vejledende overfor de mange instanser, der i praksis skal udføre dette arbejde.

Ærbødigst

Else-Merete Ross,
formand.